

den Beskaffenhed, at jeg finder mig opfordret til at sætte mig derimod. — Men den største Opfordring har jeg til at sætte mig imod det Forslag, der har været Gjenstand for saa megen Debat her i Thinget, nemlig Forslaget under Nr. 12, som jeg maa sige, at jeg ikke kan tage imod. Og hvorfor kan jeg ikke det? Fordi det forekommer mig, at man ved at vedtage dette Forslag saa at sige neutraliserer hele Loven; man omgaa Lovens Hensigt, og man fornægter ganske det Princip, hvorpaa hele Lovforslaget er bygget. Hvad er nemlig hele Lovforslagets Rante? Dets Rante er den at høre alt det Pligtarbejde, som kan haves, og som jeg vil betegne med det Udtryk, at det er kommunalt Hovveri og som saadant har alle Hovveriets uheldige Egenstaber, giver Lidskild og slet, sent og daarligt Arbejde. Og derfor, mine Herrer, er det, at man betragter Snekastning som et saa uoverkommeligt Arbejde, fordi Arbejdet i Reglen bliver slet udført og uden noget som helst Tilflyn. Jeg undrer mig over, at der i denne Sal virkelig kan findes Forsvarere for at beholde dette Hovveri. Jeg kan ikke forstaa, at man ikke kan se, at det vil være et Fremskridt, et betydeligt Fremskridt, naar man kan blive af med denne Levning fra Fortiden, som det forekommer mig, at Lovforslaget paaviser en meget god Maade til at komme af med. Men Forslaget fornægter desuden hele det Princip, hvorpaa Loven hviler. Loven hviler nemlig paa det Princip, at lægge de kommunale Byrder paa en saa ligelig Maade som vel muligt, men det er ikke lykkes noget af de ærede Medlemmer, der have udtalt sig, at paavise, at der eksisterer nogen anden praktisk Maade at gjøre dette paa end ved at konvertere Arbejdet til Penge og derpaa dele Pengene paa samme Maade som de øvrige kommunale Afgifter. Lad os nu se, hvad det da er for Grunde, som Udvalgets halve Del paaberaaber sig for at beholde dette Naturalarbejde. De Herrer sige, og det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Cornelius Petersen) har gjentaget det, direkte henvendende sig til mig, at jeg ikke er i Konsekvens med mig selv, naar jeg lader Veiarbejdet vedblive. Jeg siger imidlertid, at dersom det ikke er Andet, der er i Veien, skal der for mit Bedkommende ikke være det Mindste til Hinders for, at de kunne faae dette med, dersom de ønske det, men der er dog den betydelige Forskjel mellem Veiarbejde og Snekastningsarbejde, at Veiarbejdet er aldeles ubetinget en Hartkornsbyrde, men det er Snekastningsarbejdet ikke; det er et løst Iflængarbejde, som paahviler saa at sige alle Kommunens Beboere, og i den Henseende er det meget forskjelligt fra Veiarbejdet. De Herrer fremhæve her i deres Betænkning, at der er den Forskjel mellem Veiarbejde og Snekastningsarbejde, at Veiarbejdet er til at overse, til at beregne, hvorimod Snekastningsarbejdet er uberegneligt og ikke til at overse. Nåvel, selv om jeg kan indrømme

dette efter den Erfaring, man hidtil har gjort, nemlig gjennem det slette Arbejde, saa siger jeg: Er dette da en Grund til at læsse denne Byrde paa enkelte Beboere i Sognet, eller er det ikke netop en Grund til at gjøre det til en almindelig kommunal Byrde og fordele det paa samtlige Kommunens Beboere, som, vel at mærke, Alle have Fordel af, at Snekastningsarbejdet udføres ordentlig? Jeg kan ikke Andet end se, at den Grund, som den ene Halvdel af Udvalget, hvortil den ærede Ordfører hører, paaberaaber sig, for at gaa den af de ærede Herrer anbefalede Vej, nemlig at Arbejdet er uoverstueligt, netop er et Moment for ikke at gaa den Vej, der anvises i Forslaget under Nr. 12. Men bortset fra dette praktiske Hensyn siger jeg, at, naar de Herrer overhovedet ville have en mere rationel Bestatning i Kommunerne, saa maa De ogsaa finde sig i de deraf følgende Byrder. Det kan ikke hjælpe at beklage sig over, at man skal bruge Penge, at man paalægger Sogneforstanderskaberne flere Byrder osv., alt dette maa man finde sig i, naar man overhovedet gjør Fordring paa, — og det gjør man — at Byrden skal deles saa ligelig paa Beboerne i Forhold til deres Skatteevne, som det vel er muligt. Dette, mine Herrer, er ogsaa Svaret paa de Bemærkninger, der ere fremkomne fra forskjellige Sider om, at man vil berøve Sogneforstanderskaberne Magten eller dog en Del af deres Selbestemmelsesret. Nei, man berøver dem Intet; man giver dem Lov til at vælge, hvilken Fremgangsmaade det behager dem at vælge, forsaavidt denne Fremgangsmaade overhovedet er tilladt i Loven; men netop den Omstændighed, at Snekastningsbyrden saavel som alle de andre kommunale Byrder er en Skat, — og jeg skal i den Henseende henvise til, hvad det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 2den Valgkreds (S. Lassen) ophyste, om end maaste hans Dpgjørelse, hvorefter den her omhandlede Byrde skulde udgjøre 10—12 Rd. for hver Gaard eller omtrent 2 Rd. for hver Rd. Hartkorn, trænger til et Eftersyn, — netop dette, siger jeg, at der her er Tale om en Skat, der ikke er ubetydelig, gjør, at man ikke kan overlade det til Sogneforstanderskaberne at handle ganske efter Behag. Forholdet maa reguleres gjennem Loven, og navnlig, naar man vil ind paa den mellemkommunale Bestatning, maa man fordrø, at der gaar et nogenlunde ligeligt Princip gjennem den hele Bestatning; man kan da ikke taale, at der i et Sogn ydes Naturalarbejde uden Betaling, medens i et andet Sogn Arbejdet er afløst og betales. Men lader os nu se, om dette Forslag under Nr. 12 overhovedet kan modtages. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Nasmussen) sagde, at han vilde have „brugelige Lov“. Det er en stor Kompliment baade til den Minister, der har forelagt Lovforslaget, til Landsthinget, der ifjor har vedtaget det, og til den Halvdel af Udvalget, der har sluttet sig til det. Jeg